

O vztahu Ducha Země k zemskému nitru

Kristův pobyt v centru Země je spjat s bytostí, kterou Rudolf Steiner označuješ jako Ducha Země. Při popisu zemského nitra se o něm Rudolf Steiner zmiňuje jen! několika slovy Patří sice také ke středu Země, nikoli však k silám zla tam působícími! Rudolf Steiner o tom sděluje: „Devátá a poslední vrstva je jaksi místem přebývány! planetárního Ducha. Tato vrstva ukazuje dva zvláštní zjevy. Mohli bychom ji i srovnat s nějakým člověkem, neboť má orgán, který se poněkud podobá mozku.! Jiný orgán je roven srdci“ (GA 97,21.4.1906).

Nyní je třeba předpokládat, že následkem toho, že se Kristus objevil v příbytku ! Ducha planety prošla bytost tohoto Ducha velkou metamorfosou, která znamenala! i pro něho začátek zcela nového vývoje. Neboť v budoucnosti bude Kristus jako! pán zemské planety přebírat sám rostoucí měrou jeho úmkci. „Kristus se stává stále ! více a více Duchem Země, a ten, kdo je pravým křesťanem, rozumí slovům: „Kdo jí9 můj chléb, šlape mě nohama¹ [Jan 13, 18], ten spatřuje v těle Země tělo Kristovo. 9 Země jako planetární těleso je tělem Kristovým, *ovšemže teprve na začátku*. Kristus 9 se Duchem Země teprve stává, se Zemí se v budoucnu plně spojí. A když se Země 1 později spojí se Sluncem, bude velký Duch Země Kristus Duchem Slunce“ (GA 104,! 30.6.1908). ;|

Co to však znamená, že se Kristus stává ve smyslu uvedených slov stále více novým Duchem Země a tuto Zemi si tedy proměňuje až do jejího středu ve Svě 1 kosmické tělo? Také při zodpovězení této otázky nám může rozhodujícím způsobem i pomoci Průpověď Základního kamene. Jak jsme již popsali, uskutečnilo se Zmrtvýchvstání, resp. proměna fantomu v Tělo Zmrtvýchvstání, z Kristova spojení se silami Trojice v centru Země. Při následném „výstupu na zemi“ mohl Kristus vytvořit z těchto sil nový vztah mezi devíti hierarchiemi a devíti vrstvami zemského ; nitra. Tím byl položen základ pro budoucí proměnu Země v planetární obraz /Abbild/ Jeho Těla Zmrtvýchvstání, proces, který musí být ukončen na konci zemské doby. To znamená v doslovném smyslu, že se Země jednou stane tělem iKristovým. Neboť jediným pravým tělem Kristovým je Jeho Tělo Zmrtvýchvstání. Proto se musí Země sama, aby byla jednou Jeho planetárním tělem, stát podobnou bytostné podstatě Těla Zmrtvýchvstání.

Co bylo řečeno, lze si představit takto: Na konci zemských časů - aby se dosáhlo spojení se Sluncem a přechodu ke stavu jupiterskému - bude oněch třikrát tři vrstev zemského nitra takto proměněno: Tři nejnižší vrstvy budou proniknuty

silami první hierarchie; tři střední druhé hierarchie a tři horní první hierarchie. (Viz str. 106) Tím se stanou - ve smyslu Průpovědi Základního kamene - tři nejnižší vrstvy soustavou údů Země jakožto tělo Kristovo a v této kvalitě zdrojem dobra. Dobra, které se tímto způsobem vytvoří, musí působit tvořivě až do karmy lidstva a tudíž celé zemské planety. Tři střední vrstvy budou proměněny v rytmickou soustavu Jeho planetárního těla. Co je dnes původem tak četných ničivých zemětřesení a sopečných erupcí, dostane harmonicko-rytmický charakter a bude se řídit jen podle zákonitostí hvězdného světa. A tři vrstvy horní se budou metamorfovat v jakousi soustavu hlavy, která bude lidem zprostředkovávat inspirace třetí hierarchie.

Dnes odumírá pod pevnou kostní pokrývkou lidské hlavy jakýkoli život. A tak tomu musí být, aby člověk mohl uchopit v mrtvém mozgovém myšlení impuls svobody. V naší době vypsely již síly smrti v moderním intelektualismu tak daleko, že také každý cit, který je tím pronikán, odumírá. Ale jako je člověk s to své myšlení na školicí cestě vnitřně oživit, aby tím dosáhl stupně živého myšlení, tak bude mít také jednou možnost proměňovat postupně tři horní vrstvy Země duchovní prací na sobě samém.

Také svět elementárních duchů, který proniká celou přírodu na zemském povrchu, bude do tohoto procesu rostoucí měrou začleňován. Proto se v Průpovědi Základního kamene poukazuje třikrát na „elementární duchy“, kteří čekají již dnes toužebně na tuto proměnu Země jakožto důsledek mystéria Golgoty (rosikruciánská slova). Apoštol Pavel to vyjadřuje známými slovy: „Všechno tvorstvo čeká v úzkostech na zjevení Božích dětí. Jelikož je tvorstvo podřízeno marnosti bez své vůle, nýbrž z vůle toho, který je podmanil, na naději. Neboť také tvorstvo bude vysvobozeno ze služby pomíjivosti k nádherné svobodě dětí Božích. Neboť víme, že všechno tvorstvo touží s námi a je stále ještě v úzkosti“ (Římanům 8,19-22).

Tohoto cíle Země se však dosáhne jen tím, že lidstvo postoupí vzhůru ke své plné důstojnosti jako „dětí Boží“. To se může stát jen tehdy, když jednotlivý člověk přijme plně do své celé bytosti síly Těla Zmrtvýchvstání a naučí se z těchto sil ve své hlavě „pravdivě/vpravdě /wahrhaft/ myslit“, ve svém srdci „pravdivě/vpravdě cítit“ a ve svých údech „pravdivě/vpravdě žít“ (to znamená vnášet do světa svými svobodnými činy dobro). Jinými slovy, jen ze svého vědomého spojení s Tělem Zmrtvýchvstání bude člověk s to dovést k plnému rozvinutí to, co Kristus v Zemi svým Zmrtvýchvstáním založil. Když se naučí ze síly Těla Zmrtvýchvstání myslit, způsobí proměnu tří horních vrstev zemského nitra. Když bude z Těla Zmrtvýchvstání cítit, může proměnit tři střední vrstvy. A jeho činy vycházejícími z Těla Zmrtvýchvstání, když toto Tělo naplní celého člověka pravým životem, budou tři nejhlubší vrstvy až do středu Země uvolněny pro síly Krista-Slunce.

Připojíme-li k tomu ještě proměnu přírody ze sil Těla Zmrtvýchvstání, která budou v budoucnosti možná společnou prací člověka s elementárními duchy, pak máme v

makrokosmických úsecích Průpovědi Základního kamene také klíč k pochopení Kristova „výstupu na zemi“: Jeho spojení se silami Trojice ve Středu Země; následné rozdělení sil devíti hierarchií v jejích devíti vrstvách; a proměnu světa! elementárních duchů na jejím povrchu, duchů, kteří by již dnes chtěli lidem | zprostředkovat tajemství nového Ducha Země: „Kéž to slyší i lidé!“ Tak nelze od sebe oddělit tyto dva procesy: spojení člověka se třemi soustavami Těla Zmrtvýchvstání a proměnu Země ve trojčlenné tělo Kristovo. Toto planetární tělo! se pak stane kosmickým obrazem Jeho Těla Zmrtvýchvstání, čímž se jedinečně může uskutečnit příští spojení Země se Sluncem a bude vytvořeno východisko pro ji budoucí Jupiter.

Co bylo řečeno, je také spojeno s postupnou proměnou Ducha Země, na níž musí lidé rovněž z Kristova impulsu spolupracovat. K tomu je jim dána čtvrtá část Průpovědi Základního kamene, kde jde nejprve o proměnu lidských srdcí a pak j o proměnu lidských hlav ze síly „Krista-Slunce“. Tato dvojí proměna lidské bytosti vede k změnám ve výše zmíněné soustavě mozku a srdce Ducha Země, který tím | bude stále více spojen s Kristem jakožto novým Duchem Země jako jeho schrána. Rudolf Steiner o tom říká: „Také Duch planety je podroben změnám, které jsou | v těsné souvislosti s vývojem lidí“ (GA 97, 21. 4. 1906). Kosmické svátostné přijímání popsané v první kapitole a jeho dvojí mantrické vyjádření vedou rovněž k tomuto cíli. Tak budou lidé připravovat z obou naznačených stran budoucí spojení Země se Sluncem.

Na základě sdělení Rudolfa Steinera vzniká na tomto místě další otázka, kterou není snadné vyřešit, a to otázka stran vlastní povahy, podstaty /Beschaffenheit/ jádra Země, s nímž je spojen jak Duch Země, tak také původ zla. Abychom se pokusili odpovědět na tuto otázku alespoň v prvním náběhu, musíme nejprve snést dohromady něco o podstatě Ducha Země samého. Rudolf Steiner o něm mluví nejpodrobněji v cyklu *Duchovní bytosti v nebeských tělesech a přírodních říších* (GA 136). Tam popisuje, jak každá ze tří skupin božsko-duchovních hierarchií zanechává v oblasti Země cosi jako potomstvo. Z třetí hierarchie (Angeloi, Archangeloi, Archai) vzházejí přírodní duchové, z druhé (Exusiai, Dynamis, Kyriotetes) skupinové duše rostlin a zvířat, z první hierarchie (Trůnové, Cherubové, Serafové) duchové oběžných dob.

V téže souvislosti mluví Rudolf Steiner o Duchu Země a uvádí také duchy jiných planet, kteří však stojí na stupni ještě vyšším než duchové oběžných dob. Při srovnání se stavbou člověka vyplývá tato souvztažnost:

Tělo fyzické

Tělo éterické

Tělo astrální

Já

svět smyslový svět

přírodních duchů duchové oběžných dob Duch planety

(viz tamtéž, 4.4.1912)

V říši vnímatelné přírody působí přírodní duchové jako přírodní síly; duchové oběžných dob se v přírodě zjevují jako přírodní zákony a Duch planety tvoří smysl celé přírody (tamtéž).

Z tohoto popisu vyplývá další otázka: Ke kterému potomstvu náleží Duch Země, když již duchové oběžných dob pocházejí od první hierarchie, která je v hierarchickém kosmu nejvyšší? Ve zmíněném cyklu lze nalézt alespoň náznak jeho původu. Poté co Rudolf Steiner popsal působnost devíti hierarchií, zmiňuje se ještě o zcela jiném druhu hierarchických bytostí, které mají daleko větší tvůrčí potenci než dokonce duchové první hierarchie. Jsou to bytosti, které jsou složeny z více bytostí a stojí tím výše než jednotlivé hierarchické řády, vzaté každý pro sebe.

V přednášce ze 7. dubna 1912 podává Rudolf Steiner příklad takových bytostí. U nich odpovídají duchové formy tělu fyzickému, duchové pohybu tělu éterickému, duchové moudrosti tělu astrálnímu. Dále mají jako jakousi duši pociťující Trůny, jako duši rozumu Cheruby a jako duši vědomou Serafy. „A jako my [lidé] vzhlížíme vzhůru k tomu, co si teprve postupně osvojíme v budoucích zemských dnech, tak vzhlížejí tyto bytosti vzhůru k tomu, co sahá nad bytostnou podstatu hierarchií. Jako my hovoříme o svém ... duchovním já, životním duchu a duchovním člověku, tak vzhlíží jaksí tato bytost ze svého serafického článku, jako my ze své duše vědomé, vzhůru k praduchovnosti“ (GA 136).

Ze souvislosti toho cyklu vyplývá, že jediný druh bytostí, k jejichž potomstvu náleží jak Duch Země, tak také podobní duchové jiných planet, jsou právě takové složené bytosti. Tento předpoklad je stvrzen tím, že Rudolf Steiner v návaznosti na to popisuje, jak stojí za každou planetou naší sluneční soustavy vzestupná řada hierarchií, která začíná duchy formy a sahá vzhůru až k Serafum. A všechny tyto šestičlenné bytosti mají své sídlo na Slunci a vedou odtamtud příslušné planety. (Viz tamtéž, 10.4.1912.)

A právě od jedné takové složené bytosti, které mají své sídlo na Slunci, pochází Duch Země, který dává celé přírodě kolem nás její duchovní smysl. Jeho úkol popisuje Rudolf Steiner ještě takto: „Jako vnímá já člověka fyzické zemské okolí, tak vnímá duch planety vše to, co je v okruhu a vůbec v prostorovém světě mimo

planetu, a zařizuje činy planety a také citění planety ... podle těchto vjemů zdi světového prostoru“ (tamtéž, 4. 4. 1912). Tak je těleso Země ožívováno a vedeno Duchem Země, který má svůj původ v jedné z těchto zvláštních bytostí, které obývají Slunce.

Po těchto přípravných poznámkách se nyní můžeme pokusit zabývat se původní otázkou stran vztahu Krista k Duchu Země. Přitom musíme opět vyjít z analogie k člověku, jak jí Rudolf Steiner vždy znovu používal. Člověk se skládá ze tří soustav: soustava hlavy, srdce/plic a údů. Ve vztahu k Duchu Země je však zmínka pouze o prvních dvou soustavách. Jak je tomu u něho s tou třetí? Nyní popisuje Rudolf Steiner, jak každý člověk v sobě nese něco, co nazývá „ložiskem i ničení v člověku“. To je nutné, aby byla v lidském těle stále ničena materie. Toto ; ložisko leží za zrcadlem vzpomínek a je původně potřebné pro vytváření \ a posilování já člověka. „Toto já, čím vzniká? Tím, se lidská bytost může ponořit do chaosu ničení, vytváří se toto já. Toto já musí být zocelováno a ztvrzováno v tom světě, který je v nitru člověka jakožto svět ložiska ničení“ (GA 207, 23. 9. 1921). Toto ložisko ničení, které je pro vývoj člověka samo o sobě tak nutné, se však \v něm může kdykoli stát mocným zdrojem zla, pokud najdou tyto síly cestu ven a tam se rozšíří. „Kdyby se to, co je v nitru [člověka], rozšířilo po celém světě, co by žilo ve světě působením člověka? Zlo! Zlo není ničím jiným než chaosem, který byl \ vyhozen z člověka a který je v člověku nutný“ (tamtéž).

Rudolf Steiner se sice v téže přednášce zmiňuje, že je ono ložisko ničení vlastně ‘ „rozšířeno po celém lidském organismu“, na jiném místě však sděluje, že se toto ložisko koncentruje především v soustavě údů.. Z toho se stává j srozumitelným, proč hovoří Rudolf Steiner ve slovech výše uvedených jen o hlavě a srdci Ducha Země, nikoli však o jeho soustavě údů. Neboť v té působí ložisko ničení v organismu zemské planety jakožto vrstvy zemského nitra se svým středem, ¹ jak byly popsány v této kapitole výše. A jako v člověku dostává já, když nepropadne zlu, z onoho ložiska ničení jen posilu, tak tomu je také s Duchem Země. Jelikož zůstává neovlivněn zlem zemského nitra a tomuto zlu také nedovoluje -j opustit hranice zemského tělesa, dostává z toho rovněž posilování svého já, které potřebuje pro své úkoly v kosmu.

Zcela jinak to vyhlíží pro ty lidi, kteří nedovedou udržet v sobě síly ložiska ničení v patřičných mezích a tím dostávají nezadržitelnou tendenci ke zlu. „Špatný, zlý člověk to vynáší ven, dobrý člověk si to ponechává ve svém nitru“ (GA 207,24. ě9. 1921). Takový „zlý člověk“ se pak také stává přístupným pro vlivy zemského nitra a jeho různých vrstev, čímž v něm může být zlo nesmírně stupňováno.

Z toho, co bylo řečeno, vyplývá také zvláštní vztah, který existuje mezi nitrem \ člověka a nitrem Země. Pochopení tohoto vztahu může být ještě prohloubeno, když I uvážíme toto: Rudolf Steiner se také zmiňuje, když charakterisuje ono ložisko ničení,

že je toto ložisko za zrcadlem vzpomínek, které chrání duši člověka před vlivy uvedeného ložiska. „Ten svět tedy, který se ohlašuje jakožto takové ložisko ničení, ten leží v nitru [člověka] na druhé straně zrcadla vzpomínek“ (tamtéž, 23. 9.1921). Něco podobného nacházíme v nitru Země. Zde je sedmá vrstva označena jako „Zrcadlo Země (GA 97,21.4.1906). Toto zrcadlo chrání také v jistém ohledu horní vrstvy před čemomagickými vlivy zla z Jádra Země. Že toto zrcadlo působí jako taková nepropustná izolace, vyplývá z té skutečnosti, že vertikální šachty nebo kanály, které spojují oblasti ležící v nitru Země s jejím povrchem, sahají jen k páté vrstvě (Země plodivá). Z této oblasti stoupají, jak jsme již popsali, tektonické síly - hnány vzhůru šestou vrstvou (Země ohnivá) - kde pak vyvolávají zemětřesení a sopečné erupce. Sedmá vrstva je tudíž první, která již nemůže působit přímo až na povrch Země. Tak tvoří tato vrstva zevní obal pro obě nejnižší vrstvy, které již patří k zemskému Jádru. Proto říká Rudolf Steiner, že proměna sedmé vrstvy je zvláště důležitá. A „když bude náš lidský rod tak daleko, že bude mít vytvořenu nejvyšší morálku, potom bude vše antimorální v tomto Zrcadle Země přemoženo a proměněno v moralitu“ (GA 96,16.4. 1906). Tím je pro lidi již dnes otevřena cesta k definitivnímu přetvoření zemského jádra.

Tohoto stupně se však dosáhne jen tehdy, když budou v zemském vývoji dostatečnou měrou přemoženy ne jen ahrimanské, nýbrž také asurské mocnosti. Neboť síly Ahrimanovy sahají jen k šesté vrstvě. „Zde má centrum svého působení“ (GA 107,1. 1.1909). Pod tím již začínají oblasti, z nichž čerpají své síly zla především Asurové. Zde přechází obyčejné zlo do černé magie, která spočívá především „ve zneužívání fyzického těla“ (tamtéž). Proto říká Rudolf Steiner: „V jistých černomagických školách se vskutku učí takovému jednání v nejhojnější míře. Patří k nejstrašnějším svodům člověka, když se jako východisko pro okultní školení berou fyzické tělesné síly“ (tamtéž). Neboť tím se člověk vydává ne pouze ahrimanským, nýbrž především asurským mocnostem, které jsou v přímém spojení se zemským jádrem. Proto budou „v budoucnosti ... moci být nemorálními jen ti lidé, kteří dostávají v nemorálnosti pomoc, kteří budou posedlí zlými démony, ahrimanskými, asurskými mocnostmi a o tuto posedlost usilují“ (GA 130, 1. 10. 1911).

A tak, jako jsou v nitru Země za Zrcadlem Země ještě Tříštic a Jádro Země samo jako centrum zemského zla, tak je také v člověku za zrcadlem vzpomínek ložisko ničení a ještě hlouběji pod nim *potenciální sklon* ke každému druhu zla, který dnes nosí v sobě všichni lidé jako mikrokosmický otisk /Abbild/ Jádra Země. Rudolf Steiner o tom říká: „Kdo překročí práh k duchovnímu světu, učiní tuto zkušenost: Na světě neexistuje žádný zločin, k němuž nemá ve svém podvědomí sklon každý člověk, pokud je příslušníkem páté poatlantické periody. Nemá sklon; zda tento sklon ke zlu vede v tom či onom případě zevně ke zlému jednání, to závisí na zcela jiných

poměrech než na tomto sklonu“ (GA 185, 26. 10. 1918). Proto se snaží především ahrimanské a asurské mocnosti člověka posednout a tím svést k provádění popsaných vnitřních sklonů. Neboť nikoli v těch sklonech samých, nýbrž v puzení vynášet je ven působí síly zemského nitra v lidské duši.

Vztah k nitru Země až k jejímu Jádru je však nutný, jelikož člověk musí - počínaje naší dobou - pracovat vědomě na jeho proměnění. Tato práce se však může konat jen na základě nového vztahu ke Kristovu impulsu, abychom, Jím posílení, vysílali morální síly do všech vrstev zemského nitra. Neboť člověk je nese všechny v sobě v otisku, až k Jádru Země. A kdyby tomu tak nebylo, nemohl by také nikdy Zemi proměnit. Jen dokonalým vytríbením své duše bude s to dávat proudit silám nejvyššího dobra do ložiska ničení ve svém nitru, aby potom z Kristova impulsu ve svém já Zemi až do jejího středu osvobodil a vykoupil.

Z těchto skutečností vyplývá pro pozemského člověka - pokud jde o ono „ložisko ničení“, a tím také pokud jde o zemské nitro - rozhodující úkol: „V tomto ložisku ničení... je materie skutečně ničena. Je vrhána zpět do své nicoty. A potom můžeme v této nicotě, která tu vzniká, dávat vznikat dobru, když vléváme místo svých instinktů, svých pudů, které musí působit jen k vytváření egoity, když vléváme do toho ložiska ničení morálním duševním postojem vše to, co jsou morální, ethické ideály. Pak vzniká něco nového. Pak vznikají právě v tomto ložisku ničení zárodky pro budoucí světy“ (GA 207, 24. 9. 1921). (170) Jinými slovy: Když člověk pracuje na proměně onoho ložiska ničení v sobě samém a stále obrací jeho vlivy k dobrému, potom působí současně na nitro Země a jeho proměnu. A ono „nové“, co přitom vzniká uvnitř Země, nazývá Rudolf Steiner v téže přednášce budoucím bytím jupiterským. „V tomto jupiterském bytí bude jen to, co se již dnes vytváří v lidech uvnitř tohoto ložiska ničení jako něco nově vytvořeného z morálních ideálů ... “ A pak ještě dodává jakoby varovně: „ ... Ovšem [tam bude rovněž přítomno, co] působí také z impulsů antimorálních, z toho, co právě působí jakožto zlo z egoity“ (tamtéž). Neboť člověk je dnes jakožto svobodná bytost postaven do sebe sama a do světa skutečně mezi dobro a zlo.

Z toho vyplývá, že je na rozhodnutí člověka stran toho závislý ne pouze jeho osud, nýbrž také osud celé zemské planety. Neboť svou prací na sobě proměňuje člověk také celou Zemi z nitra ven skrz jejích devět vrstev. Tímto způsobem proniká člověk všechny přírodní zákony svou morální silou. „V našem nitru je právě ničena materie, a tím všechny přírodní zákony. Materiální život se všemi přírodními zákony je vrhán zpět do chaosu, a z toho chaosu může vzejít nová příroda, prostoupená morálními impulsy, které do ní vkládáme ve svém nitru“ (tamtéž). Tím je postupně přetvářeno celé zemské nitro a Země sama je připravována pro jupiterský stav.

Tato proměna Země z vnitřní práce člověka na sobě je ale možná jen tehdy, když

člověk do sebe přijme svobodně a vědomě Kristův impuls. „V nitru člověka jsou zárodky budoucností světů. A jestliže lidé přijmou do tohoto zárodku Krista, pak mohou pominout nebesa a Země, ale Logos, Kristus, pominout nemůže“ (tamtéž).

Aby člověk dnes mohl do sebe přijmout vědomě Kristův impuls, je mu v anthroposofii dáno „poznání grálu“ (GA 13, str. 413), to znamená „poznání nového zasvěcení, s tajemstvím Krista uprostřed“ (tamtéž, str. 407). Tím může člověk také postupně dosahovat cíle zemského vývoje, který popisuje Rudolf Steiner takto: „Vidíme, že z poznání grálu¹ vyplývá nejvyšší ideál lidského vývoje, který je pro člověka myslitelný: *zduchovnění*, kterého člověk dosahuje svou vlastní prací“ (tamtéž, str. 413). A z tohoto zduchovnění člověka se v budoucnosti dosáhne tím, že se člověk spojí s Kristem, zduchovnění celé Země.

Co Kristus učinil v tomto směru pro všechny lidi, to vykonal svým „sestupem do pekel“ a s tím spjatým spojením se Zemí také pro Ducha Země. Zcela novým způsobem spojil tohoto Ducha s jeho božskou podstatou původu na Slunci a dal mu tím zcela novou vývojovou možnost, kterou tento Duch potřebuje pro nadcházející spojení Země se Sluncem. Až do přelomu věků byl Duch Země jen nositelem smyslu přírody. Nyní obdržel nový sluneční smysl zemské planety. Rudolf Steiner to vyjadřuje těmito slovy: „Smysl Země byl před mystériem Golgoty na Slunci. Od mystéria Golgoty je smysl Země spojen se Zemí samou. To by chtěla anthroposofie lidstvu předestřít jako trvalé tajemství svatodušní“ (GA 226,17. 5.1923).

Co bylo pro lidi založeno Svatodušní událostí, to se stalo pro Ducha Země jakožto kosmická skutečnost tím, že Kristus sestoupil do nitra Země. Tím do sebe Země přijala sluneční impuls, aby byla na konci zemského eonu pod vedením Kristovým opět spojena se Sluncem.

Tento kosmický proces můžeme odít do následujícího obrazu, zcela odpovídajícího skutečnosti. Jako se bude člověk stávat grálským zasvěcením sám postupně během svého vlastního vývoje nositelem Krista - tak, jako v grálských mystériích v sobě chová měsíční miska síly duchovního Slunce tak dosáhne také Duch Země za pomoci těch lidí, kteří se ubírají touto vnitřní cestou, svého nového cíle. Také on potom přijme, po obnoveném spojení Měsíce se Zemí, do této kosmické měsíční misky duchovní Slunce a tím uskuteční spojení se Sluncem, aby se Země sama stala ve vesmíru kosmickým grálem.

Sergej O. Prokofjev